

ماماها

شرایط سالمتر تولد نوزاد را فراهم می‌نمایند

ترجمه از :

مریم شکیبا

دانشجوی کارشناسی مامایی

دانشکده پرستاری مامائی رشت

فدراسیون بین المللی زنان و زایمان و مامایی و کنفرانسیون بین المللی ماماها^۱ (ICM) تعریف ماما بطور رسمی مورد توافق قرار گرفت. این تعریف صلاحیت، میدان عملکرد و نیز ویژگیهای یک ماما را دربرمی‌گیرد.

علی‌رغم اینکه اکثر اوقات تولد بصورت طبیعی انجام می‌شود اما احتمال وقوع هرگونه مشکلی وجود دارد. هرچند درجهان صنعتی توسعه اقتصادی-اجتماعی و دسترسی گسترده به خدمات زایشگاههای خوب و سازمان یافته امکان مرگ زنان در خلال تولد نوزاد را یک امر بسیار نادر می‌سازد ولی هنوز در بسیاری از نقاط دیگر جهان این امکانات وجود ندارد. بطوریکه در این مناطق میزان

مادران حامله همیشه به این نکته توجه داشتند که درهنگام زایمان زنان دیگر در کنارشان باشند و به آنها یاری رسانند. در زمان گذشته مهارت مامائی از مادر به دختر انتقال می‌یافت. اما در قرن شانزدهم، اروپا قوانین معینی را وضع کرد که یک ماما چه ویژگیهایی دارد و چه کاری می‌تواند انجام دهد. آموزش مامایی براساس اختیارات محلی اغلب در کلیسا بطور مرتب انجام می‌شد. در قرن گذشته تعلیم و تربیت ماما بصورت حرفة‌ای و سازمان داده شده و با سیستم‌های مراقبتی اکثر کشورها مطابقت داشت.

دانمارک و سوئد با بکارگیری یک استراتژی جهت توسعه مهارتها و توانائی ماماها، کاهش قابل توجهی را در میزان مرگ و میر مادران ارائه دادند.

در سال ۱۹۷۲ توسط سازمان بهداشت جهانی^۲ و

1- World Health Organization (WHO)

2- International Confederation Midwifery.

نجات فوری جان بیماران، توسعه یک چهارچوب آموزشی برای سلامت مادران، آموزش و ارزیابی خدمات و تقویت استعدادهای بالقوه ماماهای، جهت ایفای نقش خود از جمله طرحهای است که به آنها جهت همکاری مؤثر برای کاهش مرگ و میر مادران کمک می‌کند.

طی این مدت و از زمانیکه این کار آغاز شده WHO و ICM با یکدیگر همکاری کرده اند تا ماماهای حرفه‌ای سازمان بهداشت جهانی را به یکدیگر مرتبط کنند و تأثیرات جهانی و ناحیه‌ای سازمان بهداشت جهانی برای بهبود شرایط زنان و نوزдан تازه متولد شده ادامه یابد. چندین کشور در حال تعلیم ماماهایی هستند تا در شرایط بحرانی برای نجات زندگی به کمک طرحهای آموزشی مهارت‌های عملی خود را ایفا نمایند.

ماماهای با شرکت کردن در کارگاههای آموزشی توانایی هایشان را برای تغییرات بنیادی افزایش داده اند. این مشارکت‌ها آنها را برای نقشهای مشاوره، توانایی ارایه نظریه و فعالیت بعنوان یک محرک یا سازمان دهنده، آگاهی دهنده، نجات دهنده و ارزیابی کننده خدمات مؤثر زایشگاه که در دسترس همه زنان قرار گیرد آماده ساخته است. هر کشوری در زمینه تعلیم ماما دستورالعملهای خاصی را وضع کرده است.

در برخی از کشورها، ماماهای به عنوان یکی از اعضاء تیم بهداشتی، جهت حل مشکلات زنان و انجام زایمان، تربیت شده اند. در حالیکه در دیگر کشورها، حوزه عملیاتیان جهت ارائه خدمات در مطب و زایشگاههای خصوصی افزایش یافته است.

در سالهای اخیر بعضی از دروس مهم به ماماهای آموزش داده شده یکی از آنها کیفیت نگهداری و مراقبت می‌باشد که نه تنها بدلیل تأثیراتش، بلکه از آن جهت که زنان را تشویق می‌کند تا از این خدمات استفاده کنند، حائز اهمیت می‌باشد. دولت هند از جمله کشورهایی است که

مرگ و میر مادران بدنبال زایمان چند صد برابر می‌شود. تنها از دهه گذشته مردم واقعاً به اهمیت بیش از حد آز دست رفتن حیات هنگام زایمان پی بردند. ماماهای در زمرة اولین کسانی بودند که از بیانیه انجمن سلامت مادران در سال ۱۹۸۷ که در نایرویی کنیا صادر شده بود حمایت کردند. البته ماماهای همواره بعنوان مسئول مراکز مراقبتی و بخش‌های زایمان در صفت اول ارائه دهنده گان سلامت مادران قرار داشتند و به این فکر بودند که چه می‌تواند انجام دهنده تا سرانجام حاملگی، مطلوب گردد و با آگاهی بیشتر به اهمیت مسئله، آنها تصمیم گرفتند اقداماتی انجام دهنند، تا خدمات مؤثر و ارزشمند زایشگاه برای همه زنان فراهم شود. ماماهای در بسیاری از نقاط جهان سعی می‌کنند میزان همکاری خود را در یک تلاش جهانی جهت سلامت مادران افزایش دهند.

یکی از نتایج مهمی که آنها بدست آورده اند این بود که بوسیله تعمیم و وضع قوانین مناسب موانع محدود کننده توانایی انجام اعمال مؤثر را از میان بردارند. آنها می‌خواستند که توانایی کنترل تشیع حاملگی و خونریزی و تشخیص درد زایمان و کنترل آن، قبل از بروز مشکل، مؤثر نتایج و خیم سقط جنینی را بدست آورند

بعضی از ماماهای مانند آنها یکی که در اوگاندا هستند دریافتند که نیاز دارند زایمان سنتی را به میزان بیشتری با سیستم بهداشتی همراه کنند و خدمات مورد نیاز برای زنان را در مناطق دورافتاده فراهم نمایند. آنها بودجه‌ای را به خرید دوچرخه اختصاص دادند که در موقع نزوم آنها را به مقصد برساند.

تلاش ماماهای برای بالا بردن توانایی هایشان جهت حل کردن مشکلات تهدید کننده زندگی مادر در دوران حاملگی و هنگام زایمان توسط انجمن اتحادیه سلامت مادران مورد حمایت قرار گرفت که با همراهی کنفراسیون بین المللی ماماهای و سازمان بهداشت جهانی و یونیسف می‌باشد.

شناخت مشکلات بالینی، کسب مهارت به منظور

رابه مردم برسانند میزان مرگ و میر مادران در بسیاری از نقاط جهان به میزان غیرقابل قبولی باقی مانده است.

حل این مسئله نیازمند اتحاد و حمایت از تلاش تمامی اعضاء تیم مراقبت سلامتی درجهت کاهش میزان مرگ و میر مادران می‌باشد. و این پیشرفت بدون تعهد سیاسی کارگزاران جهانی و سیاستمداران بوجود نخواهد آمد.

تصمیم گرفت تا مهارتای مامایی را بطور گسترده و آسان در دسترس جامعه قرار دهد.

در منطقهٔ غرب اقیانوس آرام، فعالیتهای گسترده‌ای صورت گرفته است برای مثال در اندونزی بیشتر از ۵۰۰۰ مامای جوان تربیت شده‌اند برای اینکه در هر روستا حداقل دو ماما وجود داشته باشد.

شناخت

**مشکلات بالینی، کسب مهارت به
منظور نجات فوری جان بیماران، توسعه
یک چهارچوب آموزشی برای سلامت مادران،
آموزش و ارزیابی خدمات و تقویت استعدادهای
بالقوه ماماهای، جهت ایفای نقش خود از جمله
طرحهایی است که به آنها جهت همکاری
مؤثر برای کاهش مرگ و میر مادران
کمک می‌کند.**

در این میان ماماهای در شهرهای کوچک و روستاهای دورافتاده در بخشهای زایمان شهرهای بزرگ و کوچک و در مراکز بهداشت بطور مجزا در حال خدمت هستند. تعهد آنها، شانس بیشتری جهت حفظ سلامتی در یکی از مهمترین لحظات زندگی به زنان می‌دهد.

منبع :
MS. Anne Thompson. World-health. Januery - February 1998. P:4-5

در کامبوج^۱ بعد از سالهای طولانی جنگ، مامایی با دوره تحصیلات تكمیلی و تشویق برای استخدام تقویت شده است. ماماهای در آفریقا نگران مشکل مرگ و میر مادران و ناتوانی برای در کمک رسانی به آنان می‌باشند. آنها فرصتی پیدا کردند مهارت‌های ایشان را در جلسه‌ای در اوگاندا که تجربیات ۱۴ کشور جهان به بحث کشیده شد به ائتلاف درآوردند. در میان بسیاری از مذاکرات انجام شده راهکارهایی پیشنهاد شد تا ماماهای بتوانند از طریق نمایش فیلم و همکاری با رهبران مذهبی و انجمن‌ها پیام سلامت مادران